

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/75/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519205311
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1519205311.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Táne Šefčíkovej, vo veci t. č. plnoletého: A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom ako matka, do plnoletosti zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: C. C., narodená XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom D. XXXX/XX, E., t. č. bytom: F. XX, G., Maďarsko, a otca: H. B., narodený XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom C. I. XXXX/XX J., E., t. č. bytom: D. K. XX/X, G., Maďarsko, zastúpený: JUDr. Miroslava Zaujecová, advokátka, so sídlom Planét 12, Bratislava, o zníženie vyživovacej povinnosti na návrh otca, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V, č. k. 20P/196/2019-444 z 7. októbra 2022, takto

rozhodol:

- Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., IV. a V. **p o t v r d z u j e .**
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava V, ako súd prvej inštancie, odvolaním napadnutým rozsudkom znížil vyživovaciu povinnosť otca na t. č. plnoletého A. zo sumy 150,- eur mesačne na sumu 130,- eur mesačne počnúc dňom 30.10.2019 (I. výrok). Vo zvyšku návrh otca zamietol (II. výrok). Ďalej zamietol návrh matky (III. výrok – na zvýšenie vyživovacej povinnosti – poznámka odvolacieho súdu). Zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava III č. k. 37P/172/2013-115 zo dňa 08.04.2014 v časti vyživovacej povinnosti otca (IV. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (V. výrok).

2. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 26, § 62 ods. 1 až 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine (ďalej aj „ZoR“), § 121 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 217 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a mal za to, že v prejednávanej veci boli splnené podmienky pre zmenu rozhodnutia o rozsahu vyživovacej povinnosti otca, aj keď nie v ním navrhovanom rozsahu. Posledná úprava vyživovacej povinnosti k t. č. plnoletému A. bola v rozhodnutí Okresného súdu Bratislava III, č. k. 37P/172/2013-115 zo dňa 08.04.2014, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej bola v tom čase maloletá L. B., nar. XX.XX.XXXX zverená do osobnej starostlivosti otca, s povinnosťou matky prispievať na výživu dcéry sumou 30 % zo sumy životného minima a v tom čase maloletý A. bol zverený do osobnej starostlivosti matky, s povinnosťou otca prispievať na jeho výživu sumou 150,- eur mesačne. Pri schvaľovaní rodičovskej dohody vychádzal súd z predchádzajúceho rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvođe, a to z rozsudku Okresného súdu Bratislava III, č. k. 37P/8/2012-66 zo dňa 14.06.2012, kedy boli maloleté deti zverené matke a otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu po 250,- eur mesačne. Maloletá L. sa však začiatkom mája 2013 rozhodla žiť u otca. Matka bola

v tom čase nezamestnaná, do 12.02.2014 pracovala na dohodu s dohodnutou mzdou 100,- eur brutto mesačne a existenčne ju podporoval jej partner, pričom bola práceneschopná z dôvodu rizikového tehotenstva bez nároku na materskú. Otec v čase konania dňa 20.02.2014 požiadal ako konateľ o výmaz z obchodného registra spoločnosti: D. M. F. N., D. H. N. a O. N. N.. Podnikal na základe živnostenského oprávnenia s tým, že daňové priznanie za rok 2013 nepredložil, oznámil predĺženie lehoty na daňové priznanie do 30.06.2014, t. j. po schválení rodičovskej dohody, avšak prezentoval svoje príjmy vo výške cca 1 100,- eur mesačne a poberal čiastočne invalidný dôchodok vo výške 151,50 eura, ktorý začal poberať vo svojom 20. roku života, pričom tvrdil, že pracuje 12 hodín denne, resp. 6 x do týždňa minimálne 10 hodín, aby dokázal uhrádzať nevyhnutné mesačné výdavky, ktoré vyčíslil na nájomné za byt 450,- eur, strava 100,- eur, oblečenie a obuv 20,- eur, telefón a internet 50,- eur, zdravie a fitness 45,- eur, teda spolu na sumu 900,- eur. Náklady na v tom čase mal. L. podľa vyčíslenia otca činili cca 500,- eur mesačne. Matka žila s jej súčasným manželom, ktorý podľa daňového priznania dosahoval príjem brutto cca 827,- eur a náklady na v tom čase maloletého A. vyčíslila na sumu 651,33 eura. Okresný súd Bratislava V rozsudkom č. k. 22P/85/2016-238 zo dňa 05.10.2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/43/2018-278 zo dňa 20.02.2018 zamietol návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti. V tom čase podľa tvrdení otca, dcéra L. začala navštevovať strednú školu, nedokončila ani 1. ročník, následne študovala SOŠ v školskom roku 2016/2017. V školskom roku 2017/2018 navštevovala kynologický krúžok v súvislosti s chovaním zvierat a za 10,- eur za jednu hodinu, ktorú má podľa tvrdenia otca raz za týždeň. Vzhľadom na psychické problémy mala individuálny vzdelávací program. Otec mal v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom uznanú invaliditu od 20. roku veku svojho života pre vrodené pohybové problémy s dolnými končatinami, lieky nebral, avšak liečil sa pre depresie, za lieky vynakladal 10,- až 15,- eur mesačne. Vozidlo na podnikanie si prenajímal od spoločnosti, v ktorej bol konateľom, tvrdil, že fajčí max. 1 krabičku cigariet mesačne, mal ukončené gymnázium a ako taxikár sa živil 4. rok, pričom v minulosti sa živil v rôznych oblastiach ako opravy počítačov, neskôr prevádzkoval reštauráciu, vyhotovoval legálne kópie hudobných nosičov. S dcérou L. býval v 2-izbovom byte v sídle spoločnosti O. N. N. N., a to podľa nájomnej zmluvy uzavretej medzi ním ako nájomcom a spol. F. N. na dobu určitú do 01.02.2017. Platby spojené s bývaním mimo dohodnutého nájomného otec vyčíslil na sumu 50,- eur mesačne za elektrinu, 15,- eur za vodu a plyn, za odpad 10,- až 12,- eur, popieral tvrdenie matky, že ide defacto o jeho byt a že so spoločnosťou, ktorá nebytový priestor, ktorý užíva, vlastní, nemá žiadne žiadne prepojenie. Hoci tvrdil, že bol pôvodne vo vlastníctve spoločnosti, v ktorej je on naďalej konateľom a má v nej obchodný podiel jeho brat, neskôr bol priestor s cieľom kompenzácie záväzkov prevedený do vlastníctva súčasného vlastníka. Otec nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie a ani ako poberateľ dávky v hmotnej núdzi a naďalej bol konateľom spoločnosti O. N. N. N., ktorá podľa oznámenia daňového úradu nepodala daňové priznanie a uvedená spoločnosť listom zo dňa 11.01.2017 oznámila, že otec nie je a ani nebol jej zamestnancom. Matke dňa 08.06.2014 pribudla vyživovacia povinnosť k maloletému A. C., s ktorého otcom uzavrela v septembri 2014 manželstvo. Matka od 01.12.2014 do 30.09.2016 poberala rodičovský príspevok vo výške 203,20 eur mesačne, rodinné prídavky na 2 deti a žiadne iné dávky nepoberala. Jej manžel podnikal s príjmami fyzickej osoby za rok 2015 vo výške 78 908,81 eura, výdavky činili 66 737,71 eura, základ dane bol 12 171,10 eura. V tom čase maloletý A. navštevoval 5. ročník ZŠ, nosil okuliare, s čím boli náklady 60,- eur a tiež matka prezentovala potrebu návštevy zubára pre problémy s chrupom. Hral basketbal s poplatkom 25,- eur mesačne, tiež bol astmatik a užíval lieky v hodnote cca 20,- eur na 3 mesiace. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, č. k. 2T/91/2016-198 zo dňa 11.10.2018 bol otec uznaný vinným pre neplnenie si vyživovacej povinnosti od januára 2016, čím mu vznikol dlh na výživnom vo výške 3 960,- eur a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 1 rok, s povinnosťou zaplatiť v nej zameškané výživné.

3. Od predchádzajúceho rozhodovania o vyživovacej povinnosti ku dňu podania ďalšieho návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti uplynula doba 2 rokov. Aktuálne je otec invalidný s mesačným dôchodkom 228,80 eura, ktorý v takej výške poberal do novembra 2019, následne vo výške 236,20 eura a od januára 2022 vo výške 254,90 eura. Predtým mal priznaný čiastočný invalidný dôchodok, avšak rozhodnutím sociálnej poisťovne bol uznaný za invalidného s poklesom vykonávať zárobkovú činnosť viac ako 70 %, a to po zlomenine 2. krčného stavca pri autonehode v marci 2018. Stav otca je trvalý, neliečiteľný, má tendenciu k progresii. Otec je v evidencii psychiatra od 28.06.2021 pre stredne ťažkú depresiu, pravidelne navštevuje ambulanciu, jeho stav je stabilizovaný a liečba dlhodobá. Ku dňu 28.10.2019 sa vzdal funkcie konateľa v spoločnosti A. M. N. a ku dňu 28.02.2018 ukončil podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania. V čase podania návrhu mal v Sociálnej poisťovni evidovaného zamestnávateľa spol. O. N. N. N. od 19.12.2011 a ako SZČO bol evidovaný

od 01.07.2017 do 27.02.2018. Od 17.01.2020 mal evidovaného zamestnávateľa na základe dohody o pracovnej činnosti – M. N. P. – M., pre ktorú pracoval ako príležitostný vodič osobnej prepravy v rozsahu 20 hodín mesačne s odmenou vo výške 72,50 eura, ktorá bola vyplácaná kvartálne. Za rok 2021 dosiahol príjem 1 303,12 eura od uvedeného zamestnávateľa a od januára do marca 2022 mal príjem vo výške 404,80 eura. Do júla 2019 pôsobil ako manažér v H. M., v júli 2019 firma Q. N. N. odkúpila túto spoločnosť a otec následne spolupracoval s H. M. ako vodič s vlastnou koncesiou, prijímal a vybavoval zákaznicke objednávky, spoluprácu ukončil v máji 2021 a začal spolupracovať s taxislužbou R.. Od 16.01.2020 do mája 2021 ako živnostník pracoval v taxislužbe F. a od 15.03.2021 spolupracoval ako vodič so spoločnosťou R., i keď zmluva je podpísaná s iným podnikateľským subjektom, ktorý má povolenie na podnikanie v oblasti taxi a zároveň má s otcom podpísanú dohodu o pracovnej činnosti. Otec bol evidovaný ako konateľ spoločnosti O. N. N. N., ktorej jediným spoločníkom bol jeho brat A. B. a obchodnej spoločnosti A. M. N.. Nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie ani poberateľ žiadnych sociálnych dávok. Od 07.09.2019 do 30.09.2020 mal otec v nájme dom v G. s nájomným vo výške 750,- eur, od 15.06.2020 býva na základe nájomnej zmluvy v 2-izbovom byte v G. s nájomným vo výške 320,- eur a za poplatky spojené s užívaním bytu platí 70,- eur, zmluvu má na dobu neurčitú. Bol poberateľom prídavku na dieťa, a to na plnoletú L. do 31.08.2020. Uznesením Okresného súdu Bratislava I, sp. zn. 33OdK/75/2021-12 zo dňa 09.09.2021 bol na majetok otca vyhlásený konkurz a za správcu bol ustanovený JUDr. Vladimír Blaha. Dňom 27.04.2022 otec požiadal o výmaz ex offo obchodnej spoločnosti O. N. N. N.. Voči otcovi je vedené exekučné konanie vo veci vymáhania dlžného výživného, ktorého výška ku dňu 26.08.2022 predstavovala sumu 3 960,- eur. Matka bola zamestnaná v základnej škole od 09.10.2017 do 31.10.2017, kde bol ukončený pracovný pomer pre vysokú chorobnosť jej syna v skúšobnej dobe, následne pracovala ako upratovačka od januára 2018 u toho istého zamestnávateľa, od januára 2018 do októbra 2019 jej príjem činil 508,28 eura. Od novembra 2017 do januára 2018 pracovala v F. S. ako pomocná kuchárka, kde mala zárobok 267,76 eura, od marca 2019 do septembra 2021 pracovala ako upratovačka, ukončila pracovný pomer dohodou dňa 21.03.2021, jej príjem činil 677,16 eura. Ďalej sa zamestnala dňa 22.02.2021 so zárobkom v priemere 850,22 eura (február 2021 až január 2022), poberá daňový bonus na 2 deti vo výške 582,63 eura, nie je v evidencii nezamestnaných a naďalej okrem plnoletého A. má vyživovaciu povinnosť k mal. A. C.. Manžel matky mal za rok 2018 príjmy zo živnosti vo výške 67 546,95 eura, výdavky vo výške 62 211,96 eura, v roku 2020 mal príjmy 70 977,64 eura, výdavky vo výške 73 887,33 eura. Z dôvodu zdravotného stavu ďalšieho dieťaťa matky A. jej bol vyplácaný rodičovský príspevok do 6 rokov veku dieťaťa na mal. A. od 01.10.2019. Rodičovský príspevok mala od 01.03.2017 do 30.06.2020 vo výške 220,70 eura a od januára 2020 vo výške 370,- eur. V čase podania návrhu bol A. maloletý a navštevoval 8. ročník ZŠ, jeho mesačné náklady matka vyčíslila na sumu 677,70 eura, v apríli 2022 na sumu 795,- eur, aktívne sa venoval basketbalu, reprezentoval školu na rôznych súťažiach doma aj v zahraničí, náklady na príspevok do fondu činili 50,- eur. Aktuálne A. navštevoval 2. ročník bilingválnej triedy na gymnáziu. Napriek zásadnej zmene pomerov na strane maloletého, u ktorého sa nepochybne zvýšili potreby na výživu, čo by odôvodňovalo zmenu predchádzajúcej úpravy vyživovacej povinnosti smerom k zvýšeniu výživného, nemohol vyhovieť návrhu matky s poukazom na zmenu pomerov na strane otca (zhoršenie zdravotného stavu), ktorá podstatnejšie zasiahla do jeho schopností a možností. Konštatoval výrazný nárast potrieb maloletého od poslednej úpravy výživného, plynutím času, ako aj s poukazom na rast životných nákladov, pričom vychádzal z bežných nákladov na výživu maloletého dieťaťa, ktoré musia korešpondovať so schopnosťami a možnosťami otca. Návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti odo dňa podania návrhu považoval za dôvodný, avšak vzhľadom na schopnosti otca nemohol pristúpiť k zvýšeniu vyživovacej povinnosti. Poukázal na povinnosť každého rodiča počínať si pri plnení pracovných a podnikateľských aktivitách s prihliadnutím na svoju zodpovednosť na výživu svojho dieťaťa, ktorá povinnosť predchádza všetky ďalšie výdavky rodiča a pre stanovenie výšky výživného platí tzv. zásada potenciality, a nie zásada fakticity zárobku, z ktorého dôvodu je pre určenie výživného rozhodujúci príjem, ktorý by rodič mohol dosiahnuť, keby reálne využíval svoje schopnosti a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje. Otec osvedčil dôvody spočívajúce v zdravotnom stave ním nezavinenom, keď došlo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu v súvislosti s autonehodou. Preto zohľadnil jeho trvalo nepriaznivý zdravotný stav a pristúpil k zníženiu vyživovacej povinnosti, avšak aj podľa lekárskeho posudku je otec naďalej napriek jeho obmedzeniam schopný v obmedzenej miere vykonávať zárobkovú činnosť, čo napokon aj potvrdil tým, že naďalej jazdí ako taxikár. Napriek tomu, že otec priznal z tejto činnosti minimálne príjmy (do 150,- eur mesačne), vychádzal zo skutočnosti, že pri znížení jeho pracovnej schopnosti na 25 % by mal mať naďalej možnosť dosahovať cca 25 % príjmov, z ktorých bolo naposledy určované výživné rozhodnutím súdu na 250,- eur, ktorý pred rodičovskou dohodou zohľadňujúcou osobnú starostlivosť o v tom čase maloletú dcéru L., redukovujúcou jeho platbu na

výživné na maloletého na sumu 150,- eur pri nezmenených zárobkových schopnostiach otca, priznával v tom čase vo výške 1 100,- eur mesačne. Pri takto stanovenom potencionálnom príjme vo výške cca 275,- eur mesačne a zohľadnení kompenzácie ťažkého zdravotného stavu otca vo výške invalidného dôchodku, dospel k záveru o jeho schopnostiach podieľať sa na výžive maloletého sumou 130,- eur mesačne, čo predstavuje necelých 25 % zo súhrnu potencionálneho príjmu otca a jeho invalidného dôchodku. Poukázal na prvoradú povinnosť otca zabezpečiť na výživu maloletého dieťaťa, na výživu odkázaného a až potom prihliadať na ostatné výdavky otca. Zohľadnil vyživovaciu povinnosť otca voči spoločnej dcére L., na výživu ktorej matka podľa posledného rozhodnutia prispieva v minimálnom rozsahu vo výške 30 % sumy životného minima. Za sporné považoval, či možno L. považovať za nezaopatrené dieťa vzhľadom na jej dĺžku štúdia, aktuálnu formu externého štúdia a celkový spôsob života, keď z vyjadrení otca vyplýva, že L. už nie je v žiadnom prípade odkázaná na jeho osobnú starostlivosť, nežije s otcom trvale v spoločnej domácnosti (žije s partnerom), u otca prebýva iba v čase potreby, a teda otec v danej súvislosti s jej výživou nevynakladá pravidelné platby. Vyživovacia povinnosť trvá do času, kým deti nie sú schopné sa samé živiť, keď podľa ustálenej rozhodovacej praxe je jej podmienkou trvanie sústavnej prípravy na budúce povolanie, ktorou sa rozumie kontinuálna denná forma štúdia s prípustnými krátkodobými prerušeniami, ktorá dieťaťu neumožňuje pri plnení študijných povinností dosahovať príjem a samostatne sa živiť. Tiež poukázal na dobré mravy ako podmienku priznania vyživovacej povinnosti a na povinnosť dieťaťa plniť si svoje vzdelávacie povinnosti primerane k svojim schopnostiam. Pokiaľ L. študuje po ukončení povinného základného vzdelania na v poradí niekoľkej škole, v predchádzajúcich viacerých subjektívnych zlyhaniach v sústavnej príprave, a to dokonca externou formou, tradične označovanou za štúdium popri zamestnaní, ktorá nezakladá ani nárok na rodinné prídavky, čo otec potvrdil, nemožno túto skutočnosť hodnotiť ako významnú z hľadiska obnovenia vyživovacej povinnosti rodičov, ktorí dcére schopnej samostatne sa živiť popri externom štúdiu na úhradu jej životných nákladov môžu prispievať výlučne dobrovoľne. Prípadný sporný nárok na výživu L. je nutné uplatniť samostatným návrhom, preto nemohol prihliadnuť na náklady otca na dcéru L., keďže ju nepovažoval za nezaopatrené dieťa. Napriek žiadosti otca znížiť vyživovaciu povinnosť dňom 01.11.2019, nebol viazaný návrhom a k zníženiu pristúpil dňom podania návrhu na súd, t. j. od 30.10.2019.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie konkrétne do výrokov I. a II. podal otec v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd v odvolaní napadnutých výrokoch rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie.

6. Podstatou odvolacích námietok otca boli odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d), f), h) CSP. S poukazom na súdom prvej inštancie ustálený jeho príjem, ktorý sa za jeho zdravotného stavu pohybuje okolo sumy cca 434,90 eura (invalidný dôchodok vo výške 254,90 eura, výživné na dcéru L. od matky vo výške 30,- eur a príjem z dohody o pracovnej činnosti vo výške od 7,16 eura až 157,52 eura mesačne, pre výpočet rátať s ideálnou sumou 150,- eur) je táto suma približne o 36,- eur vyššia, ako je výška životného minima na dospelú osobu (234,42 eura) a ďalšiu posudzovanú plnoletú osobu (163,53 eura), z ktorej musí zabezpečiť nielen svoje nevyhnutné náklady, ale aj nezaopatrenej dcéry L. a plnoletého syna A.. Súd prvej inštancie mal pochybnosti o tom, či je L. nezaopatreným dieťaťom, keď má externú formu stredoškolského štúdia – individuálny študijný plán, spĺňa podmienky nezaopatreného dieťaťa podľa § 9 ods. 1 písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z., je stále evidovaná ako poistenec štátu, čo potvrdzuje aj potvrdenie o priznaní inflačnej dotácie vo výške 100,- eur. Minimalizoval svoje náklady, ešte počas konania znížil náklady na bývanie, ktoré aktuálne predstavujú sumu 390,- eur mesačne, čo je v súčasnej dobe veľmi prijateľná suma, nemôže však ovplyvniť náklady na lieky pre dcéru L., ktoré užíva, ako aj pre seba, taktiež musí vynaložiť prostriedky na stravu, hygienické pomôcky, ošatenie a štúdium L.. Po odrátaní nákladov na bývanie, na stravu, hygienické potreby, lieky a ostatné náklady od potencionálneho mesačného príjmu a príspevku na výživu A. mu zostane suma 44,90 eura na mesiac. Z výpovede jeho brata bola potvrdená jeho odkázanosť na finančnú pomoc brata a to niekoľkokrát ročne v rôznych sumách. V dôsledku utrpeného úrazu nie je možné, aby sa zapojil do riadneho pracovného procesu a zabezpečil si dostatočný príjem, pričom pre psychický alebo fyzický stav si vyžaduje neustálu zdravotnú starostlivosť prinášajúcu okrem finančných aj časové náklady. Súd prvej inštancie pri určovaní výšky jeho príjmu vychádzal a určoval ho čisto prísne matematicky ako 25 % z príjmov uvádzaných v čase ostatného určenia výšky vyživovacej povinnosti, čo je akceptovateľné len v ideálnom stave a za ideálnych podmienok,

v reálnom svete do tejto možnosti vplývajú ďalšie faktory, a to ochota zamestnávateľov zamestnať ho, vhodnosť pracovnej ponuky a reálna schopnosť danú prácu vykonávať, keď ju nie je schopný vykonávať po dlhšiu dobu v rámci dňa, potrebuje nepredvídateľné prestávky. Preto súd prvej inštancie dospel k základu pre výpočet výšky výživného k nereálnej sume, avšak v skutočnosti ide len o jednu tretinu jeho dosiahnuteľného príjmu, je iné, keď je povinnosťou platiť výživné v podiele jedna tretina povinný z príjmov 1 200,- eur, ako povinný z príjmov 435,- eur, prístup prvoinštančného súdu k určeniu výšky výživného vychádzal z predložených dôkazov, čo však viedlo k nesprávnym skutkovým zisteniam o možnosti jeho príjmu. Jeho aktuálny finančný stav sa od februára 2023 ešte zhorší, keďže mu dňa 16.11.2022 bola daná výpoveď z pracovného pomeru, kde dosahoval aspoň nejaký príjem, preto ak sa mu nepodarí nájsť novú prácu, bude výška jeho príjmu v sume 284,90 eura. Jeho životná úroveň sa nachádza na úrovni minimálnej životnej úrovne, naproti pomerom matky a jej rodiny, ktorí bývajú vo vlastnom dome a majú dostatočný príjem, keď sa vedia zaviazat' na viacero úverov, vlastní viacero osobných motorových vozidiel a aj príjem matky je niekoľkonásobne vyšší ako jeho. Poukázal na nebytový priestor vlastníaci manželom matky a to predajňu rybárskych potrieb, ako aj pravidelné absolvovanie dovolení matkou, nadštandardné štúdium syna A. a jeho koničky. Nie je spravodlivé, aby naďalej prispel na výživu syna A. ani v súdom zníženej výške 130,- eur mesačne, táto suma je pre neho likvidačná a neudržateľná a povedie k jeho dlhom a k ďalším exekúciám či trestnému stíhaniu. Skutočnosť, že sa stal úplne invalidným, bez možnosti sa riadne a trvalo zapojiť do pracovného pomeru, je odkázaný len na invalidný dôchodok a možno predpokladať jeho zhoršenie, je podstatná zmena pomerov na jeho strane podľa § 26 ZoR. Poukázal na matkin návrh, s ktorým ho kontaktovala za určitých podmienok, ak bude súhlasiť s navrhovanou výškou výživného, teda ak jej dá 4 000,- eur, bude súhlasiť so znížením výživného na ním požadovanú výšku, ktorý návrh prijal s tým, že peniaze môže splácať, lebo takú hotovosť nemá, s čím matka súhlasila a dohodli sa na podmienkach dohody, čo matka nedodrжала, nakoľko jej bolo vyplatené trikrát náhradné výživné, čo by po dohode ona musela vrátiť. Následne k uzavretiu dohody pre postoj matky nedošlo. Naďalej trval na znížení vyživovacej povinnosti na minimálnu sumu a to 30 % sumy životného minima.

7. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca nesúhlasila s jeho podaným odvolaním. Potvrdila, že otca oslovila s návrhom dohody a navrhla mu, aby jej vyplatil sumu, ktorú jej dlhuje na výživnom, necelých 4 500,- eur, po zaokrúhlení sumu 4 000,- eur a bude jej platiť nižšie výživné, ale ak bude vyšší výdavok, že to uhradí na polovicu, no na papier dal otec zníženie späťne, čo jej nič nerieši, pretože by jej zameškané výživné vôbec nedžil, a tvrdil, že bude zameškané výživné splácať v splátkach 200,- eur až 400,- eur, čím jej dal najavo schopnosť mesačne platiť takúto sumu, s čím súhlasila, hoci bez záruky, no nedohodli sa na späťnom znížení výživného. Poukázala na nie nadštandardné štúdium syna A., ktorý chodí na štátne gymnázium, dom a autá sú vo výhradnom vlastníctve jej manžela. Otec sa žije ako taxikár, bežne ho stretávajú a pri stretnutí jej tvrdil, že vidí jej manžela ako je prihlásený a kedy jazdí, neustále ju vťahuje do svojich záležitostí, naposledy ohľadne rodiny, ktorá od neho kúpila byt, z ktorého si všetky peniaze nechal, odpočívajú ho, majiteľ je šéfom I. a on ide žalovať, že im byt nepatrí a majú sa vysťahovať.

8. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky popieral, že mu navrhla vyplatenie sumy 4 500,- eur, pretože sa dohodli pôvodne na sume 4 000,- eur a táto bola navýšená o 400,- eur s odôvodnením, že matka bude musieť vrátiť štátu už vyplatené náhradné výživné, čo akceptoval, odkedy sa malo platiť navrhované znížené výživné sa nikdy nespomínalo, že by to malo byť až od tohto času, logickou je úprava podania návrhu, čo podporuje fakt, že matka chcela navýšiť sumu 400,- eur na úhradu vyplateného náhradného výživného, čo by sa v prípade zníženia výživného malo realizovať až odtiaľ by nemalo zmysel. Podľa požiadavky matky dal vypracovať dokumentáciu smerom k exekútorom a trestnému konaniu, avšak matka už v súlade s dohodou nekonala, neoznámila exekútorovi splatenie dlžnej sumy, v dôsledku čoho mu rok po vyplatení sumy prišiel exekučný príkaz, v dôsledku čoho musí riešiť odblokovanie účtu, výšku odmeny, ktorú bude musieť uhradiť a podobne. Pokiaľ ide o vyplácanie dohodnutých splátok vo výške 200,- eur, by potrebné finančné prostriedky získal od brata, ktorý by mu pomohol.

9. Krajský súd, ako súd odvolací [§ 3 ods. 5 písm. b) CMP], vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 65, § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok súd prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch I., II., IV. a V. ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ako aj celého spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie postupoval procesne správne, žiadnej vady konania sa nedopustil, v dostatočnom rozsahu sa zaoberal všetkými skutočnosťami potrebnými pre vyhlásenie rozhodnutia, na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, vec i správne právne posúdil, s ktorého odôvodnením sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

13. Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťaťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Rodičia maloletého dieťaťa sú povinní prispievať na výživu maloletého dieťaťa, pričom plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará pričom výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Zároveň pri určení výživného súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Je potrebné zdôrazniť, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov platiť výživné je zistenie ich skutočných príjmov, ako aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento príjem zodpovedá telesným i duševným schopnostiam rodiča, jeho skúsenostiam, plneniu jeho pracovných povinností, ako aj miestnym možnostiam jeho uplatnenia. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb maloletého dieťaťa v súvislosti s jeho všestranným rozvojom a vývojom tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu týchto životných potrieb dieťaťa je rôzny, a to vzhľadom na jeho vek, spôsob prípravy na jeho budúce povolanie, zdravotný stav, ale aj jeho schopnosti. Na odôvodnené potreby oprávneného bezprostredne vplyvajú schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Ak sú tieto obmedzené, je zrejmé, že odôvodnenými budú môcť byť len bežné potreby nepresahujúce obvyklú základnú mieru potrieb oprávneného. Naopak pri vyššej životnej úrovni povinného môžu pod odôvodnené potreby spadať napr. vyššie uvedená tvorba úspor, ktorá síce nie je nevyhnutná, avšak môže dopomôcť k rozvoju oprávneného dieťaťa. Rozhodujúce sú vždy reálne zárobkové možnosti povinného dané ako jeho subjektívnymi vlastnosťami (vzdelaním, skúsenosťami, fyzickýminosťami), tak objektívnymi skutočnosťami, ako je najmä prítomnosť pracovných príležitostí. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného súd prihliada na druhej strane i vtedy, ak povinný bez náležitého odôvodnenia na seba berie neprimerané majetkové riziká, pochybne investuje, berie nevýhodné pôžičky, príp. sa vzdá lepších zárobkov, výhodnejšieho zamestnania a pod. Pri zmene zamestnania povinného na zamestnanie s nižším zárobkom súd povinne skúma okolnosti, za ktorých k uvedenej zmene došlo, a najmä či k nej došlo z dôležitých dôvodov, napr. zo zdravotných dôvodov povinného. V opačnom prípade by sa pri určovaní výživného vychádzalo zo schopností a možností povinného pred takouto zmenou zamestnania, resp. z majetkových pomerov, ktoré by tento mal, ak by svoj majetok nevystavoval neprimeraným majetkovým rizikám. Súd by v

takomto prípade nemal brať ohľad na pokles príjmu povinného a pri určení výživného by mal vychádzať zo stavu, ako keby k zmene zamestnania povinného nedošlo.

16. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potencialných príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potentialne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, príp. vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možností platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Potentialita príjmov znamená v reálnom použití v súlade s právnou normou situáciu, keď povinný nevyvíja dostatočnú aktivitu k tomu, aby svoje maloleté dieťa zabezpečil, aby maloleté dieťa malo uspokojené základné potreby, ktoré súvisia s jeho výživou a aj potreby, ktoré nie sú základné, ktoré sú nad rámec, ale súvisia s uspokojovaním možností, ktoré prináležia veku a potrebám maloletého dieťaťa. Potentialita teda znamená de facto, že povinný môže v daných podmienkach dosahovať zvýšený príjem než deklaruje v rozhodnom období. Podľa Ústavy Slovenskej republiky má však každý garantované základné právo na slobodnú voľbu povolania (hoci potencialita príjmov ju nepopiera) (z komentára k Zákonu o rodine, druhé prepracované a doplnené vydanie vydavateľstva Wolters kluwer, rok 2014, str. 110), ale zákonodarcu umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Zdôvodnenie sa vidí v existenčnom charaktere výživného a potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah.

17. Podľa § 78 ods. 1 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18. Pri rozhodovaní o zmene výživného je podstatná otázka zmena pomerov, či už na strane oprávneného alebo povinného. Podstatná zmena pomerov zmysle § 78 ods. 1 ZoR je taká výrazná zmena okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia, a to či už na strane povinného alebo oprávneného. Odvolací súd poukazuje na rozhodovaciu činnosť súdov, ktorá sa ustálila na tom, že podstatnou zmenou pomerov na strane maloletých detí pri rozhodovaní o výživnom sa považuje zmena resp. prechod dieťaťa z prvého stupňa ZŠ na druhý stupeň ZŠ alebo prechod zo základnej školy na strednú, resp. zo strednej na vysokú. V tomto smere dochádza u dieťaťa k podstatnej zmene, ktorá spočíva nie len vo zvýšení výdavkov spojených so štúdiom, ale aj k zvýšeniu výdavkov potrebných na zdravý fyzický a psychický rozvoj dieťaťa.

19. V prejednávanej veci je predmetom odvolacieho konania preskúmanie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý rozhodol o znížení vyživovacej povinnosti otca na t. č. plnoletého A. zo sumy 150,- eur mesačne na sumu 130,- eur mesačne od 30.10.2019 (výroky I., II. a závislé výroky IV. a V.). Návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti bol právoplatne zamietnutý, tento výrok nebol napadnutý matkou odvolaním, teda nie je predmetom prieskumu odvolacieho súdu. Podstatou odvolacích námietok otca boli odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d), písm. f) a h) CSP.

20. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP otec neuviedol žiadne relevantne dôvody či argumenty v podanom odvolaní.

21. Odvolací argument otca založený na ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP znamená, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a teda sa týka nedostatkov v zisťovaní skutkového stavu veci súdom spočívajúcich v tom, že skutkové zistenie, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie sú nesprávne. Musí ísť o také skutkové zistenie, na základe ktorého súd vec posúdil po právnej stránke nesprávne, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, v dôsledku čoho je nesprávny a chybný súdom vyslovený právny názor a skutkové zistenie tak nezodpovedá vykonaným dôkazom, súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplývali, alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi vykonané opomenul, napriek tomu, že vyšli najavo. Nesprávne skutkové zistenia sú tiež také, ktoré súd založí na chybnom hodnotení dôkazov, čím nastane logický rozpor v ich hodnotení z hľadiska zákonnosti, pravdivosti, prípadne i dôležitosti.

22. V konaniach podľa Civilného mimosporového konania má zisťovať skutočný stav veci (§ 35 CMP), nemôže byť na neho prenášaná zodpovednosť účastníka za jeho vlastné záležitosti. „Uvedené smerovanie nie je možné dosiahnuť bez súčinnosti účastníkov konania, preto zákon aj v týchto veciach trvá na naplnení základných procesných povinností účastníkov, t.j. povinnosti tvrdenia právne relevantných skutočností a dôkaznej povinnosti,“ (pozri komentár k Civilnému mimosporovému poriadku § 35, 1 vydanie, 2017, doc. JUDr. Romana Smyčková, PhD. a kolektív, Nakladateľstvo C. H. Beck). V zmysle starej rímskej zásady "vigilantibus iura scripta sunt", „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Z týchto dôvodov považuje odvolací súd aj túto námietku dovolateľa za nedôvodnú.

23. Pokiaľ ide o odvoláciu argumentáciu otca o nesprávnych skutkových zisteniach namietanými v odvolaní otca, s týmito sa odvolací súd nestotožňuje, pretože súd prvej inštancie porovnával zmenu pomerov, ktorá musí byť podstatná, svoje zistenia a závery podrobne uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia.

24. V prejednáwanej veci súd prvej inštancie postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti z hľadiska súčasných odôvodnených potrieb t. č. už plnoletého syna A., ako aj z hľadiska schopností a možností oboch rodičov, na ktorých výživu je dieťa plne odkázané a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov podľa § 78 ods. 1 ZoR porovnal so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného v čase rozhodovania Okresného súdu Bratislava III rozsudkom č. k. 37P/172/2013-115 zo dňa 08.04.2014.

25. Prvoinštančný súd správne konštatoval zmenu pomerov, a to nielen na strane otca, ale aj na strane dieťaťa, ako aj na strane matky. Na strane t. č. plnoletého A. nastala zmena pomerov, a to s pribúdajúcim vekom, s čím sa nepochybne zvýšili výdavky na jeho základné, školské potreby, ale aj záujmovú činnosť, keď už v súčasnosti navštevuje strednú školu, pričom v čase poslednej úpravy bol žiakom 5. ročníka základnej školy. Zmena pomerov nastala aj na strane matky, a to aj v súvislosti s jej príjmom, ako aj s pribudnutím vyživovacej povinnosti k dieťaťu z vtedajšieho manželstva. Prvoinštančný súd podrobne rozpísal okolnosti rozhodné pre určenie vyživovacej povinnosti otca v čase poslednej úpravy výživného v konaní vedenom pod sp. zn. 37P/172/2013, v ktorom bola schválená rodičovská dohoda ohľadne v tom čase maloletej L. a maloletého A., kedy sa otec zaviazal prispievať na jeho výživu výživným vo výške 150,- eur mesačne a uvedené podrobne uviedol v bode 24. až 27. odôvodnenia svojho rozsudku, na ktoré odvolací súd poukazuje. Taktiež prvoinštančný súd skúmal zmenu pomerov na strane otca v porovnaní s posledným rozhodnutím v konaní vedenom pod sp. zn. 22P/85/2016, v ktorom konaní bol návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti zamietnutý, a to rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, č. k. 22P/85/2016-238 zo dňa 05.10.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k. 11CoP/43/20018-278 zo dňa 20.02.2018, o ktorej dobe uplynula doba dvoch rokov ku dňu podania návrhu otca. Z obsahu spisu vedeného na Okresnom súde Bratislava V, sp. zn. 22P/85/2016 bolo zistené, že v danom prípade v konaní o znížení vyživovacej povinnosti otca, otec nepredložil podklady potrebné na dostatočné preukázanie jeho príjmov a pre zhodnotenie jeho majetkových pomerov, vrátane sprístupnenia údajov chránených podľa osobitného predpisu a súd aplikoval § 63 ods. 1 ZoR, keď vychádzal z príjmu otca aktuálne vo výške 3 961,80 eura.

26. Prvoinštančný súd vzhľadom na dôvody na zmenu rozhodnutia o rozsahu vyživovacej povinnosti otca, avšak nie v ním požadovanom rozsahu, keď vychádzal z potenciality príjmu otca, ktorý napriek zdravotnému stavu a invalidite je schopný naďalej dosahovať cca 25 % svojich príjmov, z ktorých bolo naposledy určované výživné rozhodnutím súdu na 250,- eur, ktorý pred rodičovskou dohodou zohľadňujúcou starostlivosť na dcéru L. redukujúcou jeho platbu na plnoletého syna A. na sumu 150,- eur, priznával v tom čase vo výške 1 100,- eur mesačne. Pri potencionálnom príjme otca vo výške 275,- eur a zohľadnení kompenzácie zdravotného postihu otca vyplácanej vo výške invalidného dôchodku považoval prvoinštančný súd za schopnosť otca prispievať na výživu plnoletého syna A. sumou 130,- eur mesačne.

27. Odvolací súd sa plne stotožňuje s uplatnením princípu potenciality príjmu otca, ktorý uvádzal celkový príjem s invalidným dôchodkom vo výške 434,90 eura, ktorá skutočnosť nezodpovedá výdavkom otca deklarovaným napr. na bývanie vo výške 390,- eur, okrem ktorého výdavku mal nepochybne otec výdavky aj na stravu, ako aj na výživné na plnoletú dcéru L., ku ktorej otec naďalej

deklaruje vyživovaciu povinnosť. Z uvedeného je teda nepochybné, že otcom deklarovaný reálny príjem z pracovného pomeru nezodpovedá skutočnosti, keďže jeho výdavky prevyšujú ním uvádzané a dosiahnuté príjmy a je teda otázne, z čoho otec uhrádza svoje základné životné potreby, ako aj potreby dcéry L., ku ktorej podľa neho naďalej má vyživovaciu povinnosť. V uvedenom smere odvolací súd poukazuje na bod 64. a 65. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým sa plne stotožňuje a odkazuje naň a rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne.

28. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP] sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 4/2009).

29. Ani odvolaciu námietku otca o nesprávnom právnym posúdení veci nepovažoval odvolací súd za opodstatnenú, pretože súd prvej inštancie aplikoval a použil správne právne normy v prejednávanej veci.

30. Na e-mailové podanie otca, doručené odvolaciemu súdu dňa 02.02.2024 ako žiadosť o zrušenie vyživovacej povinnosti ku dňu plnoletosti syna A., odvolací súd udáva, že predmetné podanie bolo doručené po rozhodnutí odvolacieho súdu, nemá náležitosti riadneho podania a v prejednávanej veci bol predmetom prieskum návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti.

31. Ďalšie odvolacie námietky otca považoval odvolací súd za nepodstatné, bez potreby sa nimi bližšie vysporiadať a dať na ne náležitú odpoveď, keďže nemali relevanciu na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie.

32. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch I., II., IV. a V. ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

33. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 52 CMP, a preto rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

34. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,

b) kto ho robí,

c) ktorej veci sa týka,

d) čo sa ním sleduje a

e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo

na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).